

1012342

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 28.12.2017
Sayı: 1497

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son günlerde Türk Telekom'a ilişkin medya ve kamuoyuna yansıyan iddiaların araştırılması, Türkiye'de telekomünikasyon alanındaki sorunların tespit edilmesi, gerekli çözüm yollarının üretilmesi amacıyla Anayasa'mızın 98., TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. 23. 11. 2017

[Signature]
Serise MV.

[Signature]
Serhan Telli

[Signature]
Belten

[Signature]
Onursal ADIGÜZEL
İstanbul Milletvekili

[Signature]
Mahmut Zanal

[Signature]
KAMUOYUNA
Mersin

[Signature]
Hüseyin Yıldız
Angin MV

[Signature]
İrfan BAKIR
SPM MV

[Signature]
İbrahim ÖZDİŞ
Adana Milletvekili

[Signature]
Kemal ZEYBEK
Samsun MV

[Signature]
Barış KARADENİZ
SNOOP MV

[Signature]
Veddi GONDAR
Kırıkkale

[Signature]
Ali AKTÜZÜ
Sivas MK

[Signature]
Ali İker
İstanbul MK

[Signature]
Gaye Usluer
Eskişehir MK

[Signature]
Ömer
Niğde

[illegible]

GEREKÇE

Bugün itibariyle hisselerinin %55'i Oger Telekomünikasyon A.Ş., %25'i Türkiye Hazine Müsteşarlığı'na ve %5'i Türkiye Varlık Fonu'na ait olan; geriye kalan %15'lik hissesi ise halka arz edilmiş olan Türk Telekom, hala Türkiye'de telekomünikasyon tekelini elinde tutan en önemli kurum olma özelliğini taşımaktadır. Ancak sunduğu hizmetin önemi ve tekel niteliğine rağmen Türk Telekom, vatandaşların beklentisi olan gelişen teknolojiye uyumlu hizmet sunumu ile değil; altyapı sorunları, borçları, müşteri memnuniyetsizliği ve hizmet sunumundaki yetersizlik ile kamuoyu gündemini meşgul etmektedir.

Resmi internet sitesinde yer alan *"Türkiye'yi küresel arenada önemli bir oyuncu haline getirme vizyonuyla, Türkiye'nin teknolojiyi sadece alan ve kullanan değil, üreten ve hatta ihraç eden bir ülke olmasına öncülük etme yönünde çalışmalarını sürdürdüğü"* iddiasına rağmen, "Küresel İnovasyon Endeksi"nin son raporuna bakıldığında, Türk Telekom'un çağın gerisindeki altyapı ve yatırımları sebebiyle ülkemiz "altyapı" alt başlığında 127 ülke arasında ancak 68. sırada yer alabilmiştir.

Türk Telekom'un çağın gerisindeki hizmeti ülke genelinde vatandaşlarımızın büyük sıkıntılar yaşamasına sebep olmaktadır. Örneğin; içinde bulunduğumuz teknoloji çağına rağmen Türk Telekom mega kent İstanbul'da, vatandaşları bugün itibariyle "boş port olmadığı" gerekçesiyle internetsiz bırakmayı normal görmektedir. Başarısız hizmetleri ve altyapı yetersizliği ile sunulan bir telekomünikasyon hizmetinin ülkemize telekomünikasyon ve bilişim alanında nasıl dijital bir dönüşüm yaşatacağı sorusu da yanıtsızdır.

2005 yılında özelleştirilen Türk Telekom'un, özelleştirmenin amacı olarak hizmet kalitesini artıramadığı, tüketiciye daha kaliteli, daha ucuz ve daha yenilikçi hizmetler/ürünler sağlayan bir pazar yaratmadığı bilinmektedir. Türkiye'nin telekom şebekesinin, özelleştirme sırasında 30 milyon km bakır kablo şebekesi olduğu, bunun aradan geçen süre zarfında 3-4 milyon km fibere dönüşmüş olması gerektiği dile getirilirken, Türkiye'nin bugün itibariyle (özelleştirme öncesi de dahil olmak üzere) fiber altyapısı yalnızca 300 bin kilometre olarak telaffuz edilmektedir. Ek olarak, Türkiye'nin özelleştirme sırasında sahip olduğu fiberin 150 bin kilometre olduğu düşünüldüğünde, aradan geçen 12 yılda özelleştirmeden beklenen ölçüde bir yol kat edilemediği görülmektedir. Küresel raporlara bakıldığında da, Türkiye'nin fiber internet hızının Avrupa ortalamasının çok gerisinde olduğunu görülmektedir. Örneğin; Akamai'nin 2017 raporunda Türkiye'nin ortalama internet hızı 7.6 Mbit olarak belirtilirken, Türkiye'deki kullanıcıların %76'sının 4Mbit ve üstü hızlarda; %19'unun 10Mbit ve üzeri hızlarda; %7.5'inin ise 15Mbit ve üstü bir hızla internete erişebiliyor.¹ Yani; 7,6 Mbit hızıyla Türkiye, Avrupa ülkelerinin sahip olduğu hızın çok gerisinde kalmaktadır.

Tüm bunlara ek olarak kamuoyunda ve medyada sıklıkla Türk Telekom'un mevcut borçları sebebiyle gerekli altyapı hizmetini iyileştiremediği de dile getirilmektedir. Öte yandan; özellikle OTAŞ'ın özelleştirme borcunu ödeyememesinden kaynaklı iddialar kamuoyu gündemini özellikle meşgul etmektedir. Her ne kadar Türk Telekom'un resmi internet sitesinden yapılan açıklamada, *"OTAŞ'ın ayrı bir tüzel kişilik olduğu ve bahsi geçen borcun OTAŞ'a ait olduğunu"* belirtilse de; OTAŞ'ın bankalara olan borcunu ödeyememesi ve *"hazinenin yönetim kuruluna üye ataması"* gerçekleştiği takdirde bu borcun nasıl ödeneceği sorusu kamuoyunda ciddi olarak tartışılmaktadır. Öte yandan, OTAŞ'ın Türk Telekom'un hisselerini satın alırken, Türkiye'deki bankalardan kredi aldığı bilinmektedir. OTAŞ'ın kredi borcuna mahsuben hangi teminatları verdiği ve borcunu ödemediği takdirde ne olacağı gibi sorular kamuoyu nezdinde hala aydınlatılmayı beklemektedir.

¹ <https://www.akamai.com/fr/fr/multimedia/documents/state-of-the-internet/q1-2017-state-of-the-internet-connectivity-report.pdf>

Türk Telekom'un özelleştirilmesi ile devredilenin yalnızca işletme hakkı olduğu; tüm altyapı tesislerinin kamunun mülkiyetinde olduğu düşünüldüğü zaman, altyapı ve yatırımların 2026 yılına kadar geliştirilmesi ayrı bir önem kazanmaktadır. Buna karşın, özelleştirme sözleşmesinde taahhüt edilen yatırımların ne olduğu, aradan geçen 12 yılda bunların ne ölçüde yerine getirildiği sorusu ise konunun başka bir boyutunu oluşturmaktadır. İmtiyaz sözleşmesinde bir yatırım şartı olduğu bilinmesine karşın, bu şartların ne ölçüde yerine getirildiği ise muğlaklığını korumaktadır.

İşin bir başka boyutunu ise, istihdam ayağı oluşturmaktadır. 1995 yılında 74 bin 840 kişinin istihdam eden Türk Telekom'un, özelleştirildiği 2005 yılında çalışan personel sayısı 51 bin 737 iken; bu rakam bugün itibariyle kurumun internet sitesinde belirtildiği şekliyle 33 bin 621 olarak telaffuz edilmektedir. Buna göre, Türk Telekom'un özelleştirilmesinin, özelleştirmenin başka bir ayağı olan istihdama katkı sağlamadığı görülmektedir.

Öte yandan, 2007 yılında 56. Sırada yer aldığı BİT Geliştirme Endeksi'nde 2016 yılında 70. sıraya gerileyen Türkiye'nin dijital dönüşümü teğet geçmemesi için telekomünikasyon ve bilişim sektöründe sorunların ivedilikle ele alınması, gerekli çözüm yollarının üretilmesi gerekmektedir. Bu çerçeveden hareketle; Türkiye'de telekomünikasyon alanındaki sorunların tespit edilmesi, gerekli çözüm yollarının üretilmesi amacıyla Anayasa'mızın 98., TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim.

